

Stanowisko nr 22/2016
Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 7 września 2016 r.

w sprawie „Regulaminu przyznawania stypendiów doktorskich w projekcie
„Pamięć zagłady w polsko- i niemieckojęzycznej literaturze autorek i autorów drugiego i
trzeciego pokolenia post-szoa”

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 lipca 2016 r. (pismo DSW.6101.10.2016.2.MHB) Regulaminu przyznawania stypendiów doktorskich w projekcie „*Pamięć zagłady w polsko- i niemieckojęzycznej literaturze autorek i autorów drugiego i trzeciego pokolenia post-szoa*” (zwanego dalej: Regulaminem), Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 roku Nr 14 poz. 176, z późn. zm.), art. 236 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.), art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2006 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 46 poz. 328), art. 1 pkt 3) i 5) ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 2012 poz. 1553, z późn. zm.) oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej, **negatywnie** opiniuje zasady Regulaminu, zgłaszając następujące uwagi:

1. W Regulaminie występuje niejednakowe nazewnictwo stypendiów. W tytule jest mowa o stypendiach doktoranckich a w treści regulaminu pojawiają się określenia: stypendium grantowe, stypendium naukowe oraz stypendium. Co najmniej dwa z tych określeń dotyczą stypendiów, których nie obejmuje dyspozycja art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2010 r. poz. 307 z późn,zm). Termin „stypendium doktorskie” jest używany do stypendiów przyznawanych na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 882). Przedmiotowe stypendium, o którym mowa w Regulaminie, nie jest stypendium doktorskim. Regulamin powinien jednoznacznie określać rodzaj stypendium, zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
2. Nie jest jasne czy stypendia będą przyznawane w okresie gdy Wnioskodawca będzie dysponował środkami z dotacji, o której mowa w §1 ust.1 czy w trakcie obowiązywania umowy, o której mowa w §2 ust.1. Brak daty zawarcia umowy może stanowić przesłankę, że taka umowa nie została jeszcze podpisana. Jest to także przesłanka do oceny, że Regulamin jest niekompletny gdyż nie jest znany okres na jaki przedmiotowe zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych dla stypendystów.
3. Jeśli osoby, które mają otrzymać stypendium są wskazane we wniosku złożonym do Polsko-Niemieckiej Fundacji na Rzecz Nauki, to ten regulamin nie ma sensu (§ 2 ust.

2), przynajmniej w przedłożonej redakcji. Chodzi o to, że inny podmiot powinien wnioskować do ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego o uzyskanie zwolnienia. Ponadto Regulamin używa określenia Zespół Badawczy a nie stypendysta. W związku z tym nie jest jasne czy taki zespół badawczy składa się wyłącznie z doktorantów. Ponadto jaki jest związek merytoryczny stypendium doktorskiego z udziałem w Zespole Badawczym, nie wiadomo także jak traktowany jest projekt Zespołu a jak osiągnięcia i czy są osiągnięciami doktoranta czy zespołu.

4. Regulamin nie spełnia warunków określonych §2 Uchwały nr 240/2011 z dnia 8 września Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w sprawie opiniowania zasad przyznawania innych stypendiów naukowych i za wyniki w nauce, o których mowa w art. 21 ust.1 pkt.39 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a w szczególności:

a) pkt.1, gdyż nie zawiera uzasadnienia naukowego charakteru stypendium, wskazując tylko ogólnikowo osiągnięcia naukowe w formie publikacji i „poziom naukowy prowadzonych badań”,

b) pkt. 2, bowiem brak określenia nazwy funduszu z którego będą wypłacane stypendia i nazwy konta księgowego na którym będą ewidencjonowane odpowiednie środki z dotacji Polsko-Niemieckiej Fundacji na Rzecz Nauki,

c) pkt.3, rozstrzygnięć dotyczących maksymalnej wartości środków lub liczby stypendiów jakie mają być wypłacane w danym okresie,

d) pkt. 4, wyspecyfikowania kryteriów przyznawania stypendium (są ogólnikowe i niesprecyzowane w związku ze specyfiką stypendium) nadto katalog ten nie jest zamknięty, co pozwala na uwzględnianie innych warunków nie określonych w Regulaminie (Regulamin jest niekompletny – vide pkt. 16 uchwały Rady). W dodatku warunki te nie definiują jaki powinien być poziom prowadzonych badań oraz w jaki sposób będzie dokonywana ocena tego poziomu. Nie zostało również określone w jaki sposób będą oceniane osiągnięcia naukowe; Regulamin nie określa jaką wagę mają poszczególne kryteria oraz kto i na jakiej podstawie dokonuje oceny. Nie wiadomo nawet, czy te stypendia są przyznawane na wniosek, czy bez wniosku,

e) pkt.5, gdyż nie określa sposobu publicznego ogłaszania możliwości uzyskania danego rodzaju stypendium,

f) pkt. 6, brak określenia zakresu informacji, terminów i podmiotów uprawnionych do zgłaszania wniosków o stypendium,

g) pkt.7, brak trybu powoływania i składu instytucjonalnego gremium rozpatrującego wnioski o przyznanie stypendium,

h) pkt.8, brak określenia sposobu rozpatrywania i ustalania rankingu kandydatów, w przypadkach, gdy liczba kandydatów będzie większa od liczby oferowanych stypendiów,

i) pkt.10, brak procedury odwoławczej jeżeli taka jest przewidziana, w szczególności terminu odwołania, sposobu rozpatrywania i nazwy organu odwoławczego,

j) pkt. 11, brak terminu lub terminów wypłaty stypendium,

k) Regulamin jest niekompletny (vide pkt. 16 uchwały Rady), m.in. dlatego, że odsyła do innych dokumentów nie przedłożonych do zaopiniowania przez Radę i zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego,

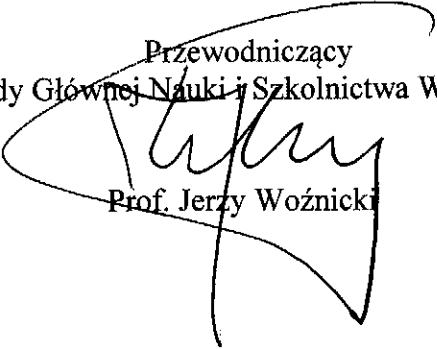
l) dostatecznie jasnych regulacji odnośnie do obowiązków stypendysty związanych z zadaniami badawczymi w ramach projektu (obecny zapis wskazuje, że wypłacane środki są bardziej rekompensata za wykonane zadania badawcze w ramach projektu niż stypendium naukowym). Uprawdopodobnia taką interpretację, zapis §8, który sankcjonuje stypendystę w okresie trwania projektu a nie pobierania stypendium,

ł) nie wiadomo, dlaczego pominięto udział przedstawicieli samorządu doktorantów, o czym mowa w pkt.15 uchwały Rady,

m) wadliwe jest odesłanie do „Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom KUL” w sprawach nieuregulowanych w przedłożonym Regulaminie. Po pierwsze, jeżeli takie powiązania występują „Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom KUL” powinien być załącznikiem do Regulaminu i stanowić jego integralną część w celu zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego a jego każda zmiana wymagała by procedury określonej w ustawie o pdoof; po drugie nie wiadomo w jaki sposób „Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom KUL” rozstrzyga kwestie spraw tam nie uregulowanych.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki